

PROGRAMMABEGROTING2021PURMEREND

2021-2024

A A N B I E D I N G S B R I E F

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de programmabegroting 2021-2024. Deze begroting is op verschillende manieren bijzonder te noemen. Dit is de laatste programmabegroting vóór de fusie tussen de gemeenten Beemster en Purmerend en deze wordt een jaar voor de gemeenteraadsverkiezing aan uw raad gepresenteerd. Op 1 januari 2022 is de nieuwe gemeente Purmerend een feit.

Het meest bijzondere is natuurlijk de tijd waarin we leven: het corona-virus laat ons niet met rust en dit zorgt voor onzekerheid in de samenleving en een onstabielere economie die zorgt dat meer mensen hun baan verliezen. Juist voor die mensen die nu werkloos raken, willen we zorgen dat zij kansen krijgen om ergens anders aan het werk te gaan. Samen met het bedrijfsleven en het onderwijs pakken we dit op. Purmerenders leven veel meer thuis en leven daardoor meer in hun stad dan ooit tevoren. Dit doet wat met de stad, dit doet wat met onze inwoners en het zorgt ervoor dat dit college ontzettend alert is om te kijken hoe we onze Purmerenders zo goed mogelijk uit deze crisis krijgen.

Deze programmabegroting laat een meerjarig ruim sluitend beeld zien. Daardoor is er ruimte voor enkele essentiële keuzes in 2021 en dat is mooi. Ook in de toekomst is er ruimte voor enkele belangrijke investeringen die er de komende jaren nog op ons af komen zoals onderwijshuisvestingen en de kwaliteit van het groen in Purmerend.

U bent door ons geïnformeerd dat er wel nog enkele belangrijke onzekerheden zijn in deze begroting. We vinden het belangrijk deze met u te delen:

- De effecten van het corona-virus en het compensatiepakket van het Rijk zijn nog niet volledig in beeld en met name de langere termijn is moeilijk voorspelbaar.
- De ontwikkeling van de uitgaven in het sociaal domein voor WMO (abonnementstarief), Jeugd (zorgverzwaring) en Werk en Inkomen zijn lastig te prognosticeren door corona effecten, terwijl het in beide beleidsterrein gaat om budgetten van zeer grote omvang;
- De herijking van het gemeentefonds is op dit moment in onderzoek voor zowel het klassieke deel als het sociaal domein deel. De algemene uitkering maakt een groot deel van de gemeentelijke inkomsten uit en de uitslag van de herijking is erg belangrijk voor ons financieel beeld.

Er zijn ook positieve ontwikkelingen zoals het incidenteel niet door gaan van de opschalingskorting in 2020 en 2021. Gelet op de onzekerheden hebben we dit voordeel in 2021 begrotingstechnisch niet ingerekend.

We weten niet hoe lang de huidige situatie duurt, maar van ons wordt verwacht dat we blijven werken aan de toekomst van de stad. Vandaar ons voorstel aan u om een aantal keuzes te maken. Als college blijven we kritisch kijken naar de portemonnee en houden we rekening met de risico's die er zijn. Maar we gaan door op de koers die wij al aan het varen waren: werken aan een stad waar je fijn kunt wonen, leven, werken en vooral genieten.

De kaderbrief die wij aan u hebben mogen aanbieden is de leidraad voor deze programmabegroting.

Doorgaan op de ingeslagen weg

Toen dit college aan de nieuwe bestuursperiode 2018 -2022 begon, hadden we veel ambities om de stad te laten groeien. In het coalitieakkoord is geschreven dat wij ons bijvoorbeeld gesteld zien voor een grote bouwopgave, energietransitie, het verbeteren van het onderhoud in het groen en de gehele openbare ruimte, een veilig Purmerend en het organiseren van passende zorg voor mensen die dit nodig hebben.

In de afgelopen periode hebben we met succes hard gewerkt om de ambities van het coalitieakkoord te bereiken. Zo staat Purmerend landelijk bekend als de stad waar succesvol woningen worden afgesloten van het gas, hebben we tijdelijke woningen gerealiseerd en presteren we ver boven de prognoses als het gaat om op te leveren woningen en nog meer als het gaat om contractering van woningbouw. En, niet onbelangrijk, we bouwen de juiste woningen.

De introductie van de 30-30-40 norm begint echt vruchten af te werpen. We laten zien dat het wel kan. Wat de promotie van de stad en de economische stimulans betreft, wil het college een andere scope aanbrengen door deze onder de vlag van 2040 te laten functioneren. Verder zorgt het verbeterde cyclisch onderhoud en het uitgebreide snoeiprogramma voor zichtbare resultaten in de beeldkwaliteit van het openbaar groen en het bomenbestand. En wordt ons WMO-loket tot het beste van het land gerekend.

Onderwijs

Wij stellen voor om in de komende periode te investeren in de huisvesting van de scholen in Purmerend. Huisvesting is een belangrijke randvoorwaarde voor goed onderwijs. Een aantal van de schoolgebouwen in Purmerend is verouderd en aan vervanging toe. Een kans om opnieuw naar de onderwijsconcepten te kijken en te beoordelen in hoeverre die uitgevoerd kunnen worden in de huidige leeromgevingen. Het gaat bijvoorbeeld om de vraag in hoeverre de gebouwen doorlopende leerlijnen bedienen. Meer specifiek zien we dat de huisvesting van het Da Vinci college verouderd is.

Het oude IHP (integraal huisvestingsplan) sluit niet meer aan bij de ontwikkeling van de stad. Deze ging uit van krimp, terwijl door de toename van het aantal woningen we zien dat er ook een toename van scholieren is. Daarom wordt voorgesteld om een nieuw IHP op te stellen en de urgente onderwijshuisvestingsvraagstukken alvast op te pakken, ook worden de scholen van de Beemster hierin opgenomen. Ook wil het college een nieuw schoolgebouw realiseren aan de Mercuriusweg, waar SBO het Plankier zich kan vestigen. Het gebouw waar nu het Plankier is gevestigd, kan gebruikt worden door de groeiende school OBS de Weidevogels in de Weidevenne.

Continuïteitsbudget projecten

Purmerend maakt een forse ontwikkeling door. We willen tussen nu en 2040 10.000 woningen bouwen in de bestaande stad. Dit heeft op verschillende manieren effect op de stad, onder andere op de openbare ruimte. Overal in de stad wordt geïnvesteerd in woningbouw, kwaliteit van de openbare ruimte, verduurzaming, maatschappelijk vastgoed en de lokale economie. Dit willen we graag doorzetten, maar het vraagt meer dan ooit van onze organisatie. Op een aantal terreinen kraakt het in de organisatie: geen ruimte voor de zeer ervaren projectleider om jonge projectleiders in te werken, bij ziekte geen budget voor vervanging en door corona is op een aantal terreinen de projectvoortgang lastiger te organiseren (denk aan participatie).

De corona-tijd heeft ons daar bewust van gemaakt. Het college wil graag dat het werk doorgaat dat met steun van uw raad is ingezet, op het tempo dat uw raad de afgelopen jaren ook heeft gezien. Om die reden wordt een structureel budget van € 300.000 gevraagd om slagkracht in de projecten te houden en om de inhaalslag in de investeringsopgave te kunnen waarmaken. Met dit extra budget borgen we de continuïteit van het werk. Dit is een aanvulling op de keuzes die u in de Kaderbrief waren aangeboden.

Bereikbaar Purmerend: integrale aanpak Purmerend 2040

Het programma Purmerend 2040 heeft de afgelopen jaren een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkelingen en waardevermeerdering van de projecten in de stad. De komende periode (2020 -2024) staat in het teken van de samenhang bewaken tussen de ontwikkelingen en waar nodig bijsturen en aanvullen als het gaat om Baansteer Noord, Koog, Campusontwikkeling, Stationsgebied en binnenstad.

Belangrijk is dat we als college integraal kijken naar deze ontwikkelingen. Dat doen wij bij elke stap die wordt gezet voor Purmerend 2040: wat voor effect heeft de bouw van de 10.000 woningen op de mobiliteit en doorstroming van het verkeer in de stad? Purmerend is onderdeel van de polycentrische metropool en is een aantrekkelijke stad om te wonen.

Duurzame & groene stad

Steen en groen zijn beiden belangrijk. De komende 10 jaar zullen ongeveer 16.000 bomen vervangen moeten worden doordat bomen aan het einde van hun levensduur zijn en we te maken hebben met o.a. boomziektes en klimaatverandering, maar ook in het noodzakelijk onderhoud van de bomen wordt geïnvesteerd. Dit vraagt om een structurele investering.

De bijdrage van groen aan de samenleving en de economische waarde zijn minder duidelijk en groen heeft geen eenduidige eigenaar.

Groen is niet alleen voor het beeld van de stad belangrijk, maar is noodzakelijk om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, de natuur in balans te houden en de lucht-, water- en bodemkwaliteit goed te houden. Groen is dus een belangrijke factor voor het welzijn van de mens.

De ontwikkelingen op het terrein van duurzaamheid gaan snel en van de gemeente wordt gevraagd om hierin het voortouw te nemen. De kosten die verbonden zijn aan verduurzaming zijn aanzienlijk. Met name de kosten van de energietransitie zoals aardgasvrij, vragen een grote inspanning van zowel eigenaren/bewoners als eigenaren van overig vastgoed.

Uitvoering van het beleid zet de woonlasten onder druk waardoor een actieve rol van de overheid noodzakelijk is. De gemeente heeft met de beschikbaarheid van het warmtenetwerk van Stadsverwarming Purmerend een mogelijkheid om hierin een bijdrage te leveren.

Verplaatsing milieustraat

Mede door de groei van onze gemeente en een groeiende regionale vraag naar onze dienstverlening staat een succesvolle exploitatie van de huidige milieustraat onder grote druk. De verkeersdruk en fysieke staat, aangevuld met de zeer beperkte groeimogelijkheden, vormen ernstige belemmeringen voor de toekomstbestendigheid van de milieustraat.

De oplossing die het meeste voordelen geeft voor de toekomstbestendigheid en de mogelijkheden voor een regionale functie, is het verhuizen van de milieustraat en alle bijbehorende activiteiten naar een nieuwe locatie. De verhuizing van de milieustraat en alle overige activiteiten op De Koog is in grote lijnen uitgewerkt en wordt verder voor realisatie uitgewerkt.

Stimulering lokale economie

Ontwikkeling van de lokale economie is belangrijk voor de stad. Deze ontwikkeling biedt werkgelegenheid en geeft ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen. Onze evenementen zorgen voor plezier met elkaar en voor meer bezoekers. Purmerend is als marktstad bekend in de regio. Door de raad is de wens geuit om Purmerend nog beter neer te zetten als marktstad. De nieuwe marktvisie geeft hier invulling aan. In de visie krijgt de marktmeester opnieuw een belangrijke plaats, een goede impuls. Het evenement Purmerend onder Stoom dat dit jaar stond gepland, wordt nu doorgeschoven naar 2021. Ook in de begroting schuift de subsidie een jaar op.

Onderdeel zijn van de metropoolregio biedt extra kansen voor onze stad, door samen te werken in de regio en onze kracht te laten zien waar wij het verschil kunnen maken in de regio. Purmerend is trots op de IT ontwikkelingen in de stad. Stichting PurmerValley is een inspirator en verbinder voor het totale ICT ondernemerschap, om het IT-klimaat in Purmerend te stimuleren en te verbeteren. Er wordt verschil gemaakt door jongeren te inspireren om te kiezen voor een opleiding op het gebied van digitalisering, juist door het samen optrekken van ondernemers en onderwijs is het mogelijk om het onderwijs te verrijken en vraag gestuurd te maken.

Jongeren laten we kennismaken met online toepassingen zoals cloud/hosting, applicatieontwikkeling en online marketing. Zo verkleinen we het verschil tussen de vraag naar goed opgeleide en talentvolle ICT'ers en het aanbod daarvan. Een goed voorbeeld is H20. Dit initiatief zet de stad op de kaart waar het gaat om de ontwikkeling van technologie van de toekomst, biedt kansen aan nieuw ondernemerschap en geeft jongeren die los gaan op 'creative tech', in gamen of esports, een locatie waar zij hun passie of talent verder kunnen ontwikkelen.

Ook is het belangrijk dat H20 de dialoog aangaat met jongeren over verantwoord online gedrag en dat in esports gamen en fysiek bewegen samen kunnen gaan. Voor bedrijven en studenten wordt Purmerend een aantrekkelijke vestigingsplaats.

Sport en cultuur

Het Corona virus heeft ook de Purmerendse sportwereld veranderd. Purmerenders konden minder in verenigingsverband bewegen. De enige sport die een lange tijd gedaan kon worden is buiten hardlopen en oefeningen in en rondom het huis. De schade hiervan voor de verenigingen is nog niet goed zichtbaar, maar het is de verwachting dat de sportaanbieders een lange herstelperiode tegemoet gaan. Ook de culturele instellingen moesten enkele maanden hun deuren sluiten door de maatregelen rondom corona en verenigingen konden niet gezamenlijk cultuur beoefenen.

Het college doet er alles aan om te zorgen dat zij deze crisis overleven, zodat we in Purmerend kunnen genieten van kunst & cultuur. Het blijft ingewikkeld voor deze instellingen: we gaan daarom met instellingen in gesprek op welke wijze een aanbod blijft met de 1,5 meter afstand regel.

Veiligheid: Aanpak ondermijning

Ondermijnende criminaliteit raakt ons allemaal. De vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Het is een maatschappelijk probleem. Praktijkvoorbeelden zijn er te over: de buurman die wiet verbouwt op zijn zolder waardoor brand kan ontstaan, illegale bedrijfsvoering of de dumpingen van drugsafval in wijken, witwaspraktijken, motorbendes en bedrijven waar criminele activiteiten plaatsvinden. Helaas gebeurt dit ook in onze stad.

Een lokaal team ondermijning moet dit aan pakken, samen met andere organisaties als politie, openbaar ministerie en belastingdienst.

Keuzes in de concept-begroting

De beginstand bij het opstellen van de begroting is positief voor de gehele meerjarenperiode 2021 – 2024. In de onderstaande tabel hebben wij het begrotingsresultaat van de begroting voor u weergegeven (bedragen x € 1.000).

(+/- = voordeel en -/- is nadeel, bedragen maal € 1.000)	2021	2022	2023	2024	I/S	PRG
Vertrekpunt Begrotingsbijstelling 2020	183	2.895	4.683	4.307		
A Reeds besloten college/raadsbesluiten:	-799	-725	-437	-185		
B Onvermijdelijke ontwikkelingen:	2.126	1727	885	2.276		
C Afweegbaar: essentieel						
1 IHP Onderwijs: nieuwbouw Mercuriusweg	-	-	-202	-200	S	2
2 IHP onderwijs 2020: De Vlieger en Montessorischool	-80	-80	-80	-80	S	2
3 Nieuwbouw Sporthal Karekiet	-	-	-175	-174	S	2
4 Verplaatsing Milieustraat de Koog naar Baansteer	-	-305	-301	-298	S	6
5 Bomenplan	-557	-557	-557	-557	S	6
6 Bewonersinitiatieven HOPs	-137	-19	-19	-19	S	2
7a Purmerend 2040-voortzetting programma	-250	-250	-250	-	I	7
7b Purmerend 2040-programmamangement Verkeer	-150	-150	-100	-	I	5
7c Purmerend 2040-stimulering economie	-150	-150	-150	-	I	9
7d Dekking reserve gronden	550	550	500	-	I	7
8 Terugkomst marktmeester	-70	-70	-70	-70	S	9
9 Lokaal team Ondernijning	-299	-308	-317	-326	S	8
10 Regie op buy-to-let en leges vergunningen buy-to-let	-35	-37	-39	-42	S	1
11 Continuïteitsbudget projecten	-300	-300	-300	-300	S	7
Subtotaal C: Essentiele keuzes	-1.477	-1.676	-2.060	-2.066		
Resultaat programmabegroting 2021, inclusief incidentele baten en lasten	34	2.222	3.071	4.331		

In deze concept-begroting leggen wij u een pakket politieke keuzes ter besluitvorming voor van € 1,4 miljoen in 2021 oplopend naar € 2 miljoen in 2024. Per saldo sluit de begroting hierdoor op € 34.000 in 2021.

Tot slot

Het college wil haar waardering uitspreken richting de ambtelijke organisatie. Het corona virus heeft impact gehad op onze ambtenaren. En ondanks de lastige periode, hebben de Purmerendse ambtenaren ervoor gezorgd dat de stad goed bleef draaien: het vuilnis werd opgehaald, onze handhavers bleven de ogen en oren van de stad en het paspoort kon nog steeds worden opgehaald. Het heeft ons ook veel gebracht: een nieuwe manier van werken dat zorgt voor innovatieve oplossingen om het werk goed voort te kunnen blijven zetten. Het college heeft vertrouwen in de organisatie: de ingeslagen weg waar we als college voor hebben gekozen blijven we inzetten. Mét het inzicht dat projecten in de stad steeds complexer worden en daardoor meer ambtelijke ondersteuning vragen.

Bij het opstellen van deze begroting hebben wij er naar gestreefd om zo veel mogelijk naar de kansen te kijken voor onze stad en gekeken naar kansrijke maatregelen voor onze bewoners.

Hoogachtend,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

D. Bijl

G. Blom

LEESWIJZER

DE PROGRAMMA'S

De programma's zijn als volgt opgebouwd:

Inleiding

In de inleiding wordt in het kort het thema van het programma uitgewerkt.

Ambities coalitieakkoord

In deze paragraaf worden de ambities uit het coalitieakkoord 2018 opgesomd. De ambities worden verder uitgewerkt gedurende de bestuursperiode.

Relevante beleidsnota's

Deze paragraaf geeft een opsomming van het recent vastgestelde beleid voor het betreffende programma.

Trends en risico's

Dit onderdeel presenteert toekomstige ontwikkelingen waar de gemeente (mogelijk) een passend antwoord op moet geven. In het geval van trends staat het antwoord onder het kopje 'Wat gaan we daarvoor doen'. Trends zijn financieel verwerkt in de begroting. Bij risico's is geen antwoord geformuleerd, omdat de betreffende ontwikkeling nog onzeker is. Deze risico's duiden vooral zaken aan die een rol spelen in de beleidsuitvoering. Specifieke financiële risico's zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Wat willen we bereiken

In deze paragraaf wordt het gewenste maatschappelijke effect aangegeven dat de gemeente wil bereiken. De gemeente heeft daar niet als enige invloed op. De gewenste maatschappelijke effecten geven sturing aan het gemeentelijk handelen.

Wat gaan we daarvoor doen

Deze paragraaf geeft aan wat de belangrijkste of opvallendste zaken zijn die de gemeente gaat doen om het doel te bereiken.

Bestuurlijke producten 2021

Hier treft u een overzicht van de producten die in 2021 aan de raad aangeboden worden.

Wat mag het kosten

Per programma wordt kort toegelicht welke financiële ontwikkeling er is ten opzichte van de bijgestelde begroting 2020 (stand 1e tussenrapportage 2020). Alleen ontwikkelingen groter dan € 100.000 worden toegelicht. Naast de ontwikkeling van de exploitatie wordt het gebruik van bij het programma horende reserves toegelicht en een overzicht gegeven van de incidentele baten en lasten. In de financiële overzichten vindt u een totaaloverzicht van de baten en lasten, reserves en voorzieningen en de investeringen. Indien er sprake is van nieuw beleid uit het coalitieakkoord dan is dit expliciet in de tabel vermeld.

FINANCIËLE OVERZICHTEN

De financiële overzichten bestaan uit:

Algemene dekkingsmiddelen

In de algemene dekkingsmiddelen staan de algemene baten en lasten van de gemeentebegroting. Dat zijn de belastingen, opbrengst uit het gemeentefonds, rentebaten en -lasten, deelnemingen, stelposten die nog niet zijn verwerkt in de programma's en ruimte voor nieuw beleid.